

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14387/2024
11.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марко Поповић, адвокат из ..., против тужене „UNIQA životno osiguranje“ а.д.о. Београд, кога заступа Сара Пенђер, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 935/23 од 21.02.2024. године, у седници одржаној 11.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 935/23 од 21.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 106/21 од 26.10.2022. године, ставом првим изреке, исправљеном решењем Вишег суда у Београду П 106/21 од 06.07.2023. године, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој изда полису животног осигурања по понуди за закључење осигурања живота број ... од 31.01.2020. године, као и полису животног осигурања по понуди за закључење осигурања живота број ... од 13.04.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље да уколико тужена у остављеном року не испуни наведену обавезу да пресуда тужиљи служи као полиса животног осигурања у свему у складу са условима из понуде за закључење осигурања живота број ... од 31.01.2020. године као и из понуде број ... од 13.04.2020. године, почетак осигурања 13.01.2020. године и 13.04.2020. године са истеком осигурања након пет година, једнократном динамиком плаћања рата премије у износу од 60 евра, осигурана сума од 63.751,21 евро, као и рате премије у износу од 10.000 евра, осигурана сума од 10.702,34 евра и укупна премија према уговореној динамици плаћања за случај доживљења 63.751,21 евро и 10.702,34 евра. Ставом трећим изреке, усвојен је евентуални тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужиљи на име стеченог без основа исплати износ од 70.000 евра са законском затезном каматом и то: на износ од 30.000 евра од 01.02.2020. године, на износ од 30.000 евра од 28.02.2020. године и на износ од 10.000 евра од 13.04.2020. године, по каматној стопи коју одређује Европска централна банка на валуту евро почев од наведених датума до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да

тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 365.660,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 935/23 од 21.02.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 106/21 од 26.10.2022. године, исправљена решењем Вишег суда у Београду П 106/21 од 06.07.2023. године, у ставу трећем изреке, тако што је обавезана тужена да тужиљи на име стеченог без основа исплати износ од 70.000 евра као и да исплати камату по стопи Европске централне банке и то: на износ од 30.000 евра почев од 01.02.2020. године, на износ од 30.000 евра почев од 28.02.2020. године и на износ од 10.000 евра почев од 13.04.2020. године, све до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате у року од 15 дана од достављања преписа пресуде. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртном изреке првостепене пресуде, исправљене решењем истог суда од 06.07.2023. године, тако што се обавезана тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 365.660,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате у року од 15 дана од достављања преписа пресуде, док је одбијен као неоснован захтев да се тужиљи досуди законска затезна камата на трошкове поступка од дана пресуђења до дана извршности одлуке. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба ЗПП из члана 374. став 1. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињених пред другостепеним судом на које се неосновано указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужена су 31.01.2020. године потписале и попуниле понуду за закључење осигурања живота број ... по којој је тужиља уплатила премију осигурања у износу од 30.000 евра. Дана 28.02.2020. године тужиља је уплатила премију осигурања у износу од још 30.000 евра по истој понуди за закључење осигурања живота. Дана 13.04.2020. године потписана је понуда за закључење осигурања живота број ... по којој понуди је тужиља уплатила премију осигурања у износу од 10.000 евра. Назначене понуде су потписане од стране тужиље и ББ, која је у то време била запослена код тужене на неодређено време и била овлашћена да закључи сва осигурања која су се радила у пословници тужене укључујући и „цокер“ осигурање у вези ког су извршене спорне уплате од стране тужиље. Издате су потврде о уплати назначених износа дана 28.02.2020. године, 31.01.2020. године и 13.04.2020. године из којих произлази да је овде тужиља уплатила премију животног осигурања и то два пута у износу од по 30.000 евра и 10.000 евра. Новац је дала овлашћеном раднику тужене ББ на руке са циљем да иста изврши уплате на рачун тужене. Међутим, до закључења односно издавања полисе није дошло па се тужиља 19.08.2020. године преко адвоката обратила туженој да јој се врати уплаћени

износ јер није добила полисе закључених осигурања. Одговорено јој је да је поднета иницијатива за преговоре од стране адвоката који заступа 11 лица међу којима и овде тужиљу те да је у вези захтева тужена поднела јавном тужилаштву за организовани криминал кривичну пријаву по којој се поступа, као и да тужена није у могућности да донесе одлуку о захтевима лица која су наведена у иницијативи, будући да су захтеви спорни.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је оценио да је тужена одговорна у смислу члана 170. ЗОО јер је њен запослени у раду проузроковао тужиљи штету. Тужена није доказала да је запослени код тужене у датим околностима поступао како је требало у извршењу радних обавеза, те је применом члана 155. ЗОО обавезао тужену да тужиљи врати износе плаћене на име полисе осигурања укупно 70.000 евра у динарској противвредности са каматом, будући да је тужена одбила да изда полисе осигурања како је предвиђено у понуди а након извршених уплата. Новац је дат у пословници тужене запосленом раднику ББ и о предаји новца су тужиљи издате потврде од стране тужене као осигураваача.

Овакву правну аргументацију првостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева и обавезе на плаћање главног дуга прихватио је у свему и другостепени суд с тим што је преиначио првостепену пресуду у погледу камате као акцесорног потраживања као и одлуку о трошковима поступка.

По оцени Врховног суда, правилна је одлука нижестепених судова у погледу обавезивања тужене на плаћање траженог износа. Између тужиље и тужене, у чије име је наступао овлашћени радник, вођени су преговори око закључења уговора о животном осигурању и то укључујући „џокер“ осигурање. Према понуди која је дата тужиљи било је предвиђена обавеза уплате одређених премија осигурања што је тужиља и урадила. Овлашћеном раднику тужене је исплатила укупно 70.000 евра, о чему су од стране тужене издате потврде о назначеним уплатама. Тужена никада није доставила тужиљи полису осигурања, што је било предвиђено у понуди за закључење уговора о неживотном осигурању, па ни на захтев тужиље то није учинила, па су правилно нижестепени судови закључили да је тужиља на такав начин претрпела штету, те да је тужена дужна да врати уплаћене износе са припадајућом каматом.

Према члану 155. ЗОО прописано је да ко другоме учини штету дужан је накнадити је. Према члану 170. ЗОО предвиђено је да за штету коју запослени у раду или у вези са радом проузрокује трећем лицу одговара предузеће у којем је запослени радио у тренутку проузроковања штете осим ако докаже да је запослени у датим околностима поступао онако како је требало. Неиздавањем полисе осигурања произлази да практично уговор није испоштован како је то предвиђено у понуди, тј. тужена није испоштвала своју обавезу издавања полиса, па је стога дужна да врати уплаћене износе које је тужиља уплатила на име премије осигурања. Чињеница је да је правило да се назначене уплате врше на рачун издаваоца полисе, али у овом случају постојала је пракса код тужене да се премија осигурања могу уплаћивати и код овлашћеног радника који би касније извршио одговарајуће уплате на рачун тужене. Тужена је издала потврде да је од стране тужиље примила назначене новчане износе у висини од 70.000 евра па је стога иста дужна и да те износе са припадајућом каматом исплати тужиљи.

Наводима из ревизије не доводи се у питање правилност побијане одлуке. Неосновани су наводи да тужилца није имала новац тј. није доказала порекло новца па га није могла ни дати јер се те чињенице не могу испитивати у овом поступку. Изведеним доказима утврђено је да је тужилца дала новац овлашћеном раднику тужене и о томе је од стране тужене добила одговарајуће потврде о уплати назначеног новца. Нису од значаја ни наводи везани да код тужене није постојала пракса да се овако уплаћује новац, а ово из разлога што је то однос између запослених и руководства тужене и трећа лица не могу због тога трпети штету. Доказ да је тужилца извршила уплату постоји, утврђено је на основу издатих потврда, а и извођењем других доказа, па су неосновани наводи да документација достављена у поступку није доказ наводне предаје новца од стране тужилце. Издате потврде садрже печат тужене и потпис лица које је примило новац па су неприхватљиви наводи из ревизије тужене да назначене потврде нису снабдевене печатом тужене већ другог правног лица што се могло доказивати у току поступка. Тужилца је презентовала материјални доказ – потврде о уплати новца, па нису од значаја наводи из ревизије да у току поступка није доказано да је неко од лица видео да је тужилца ББ давала новац, односно да је иста примала новац.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредби члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић